

Sygn. akt I NSW 3890/20

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski (przewodniczący)

SSN Adam Redzik

SSN Maria Szczepaniec (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego J. N.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 31 lipca 2020 r.

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Dnia 20 lipca 2020 r. do Sądu Najwyższego wpłynął protest wyborczy J.N. (dalej: Wnoszący protest), wysłany pocztą 15 lipca 2020 r. przeciwko ważności wyboru na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Wnoszący protest, jako podstawę swoich działań powołał art. 321 § 1 w zw. z art. 82 § 1 i 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 684, dalej: k.wyb.) w zw. z art. 15 ust. 2 ustawy z 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz. U. z 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020).

Wnoszący protest zarzucił, iż wybór „został dokonany z naruszeniem następujących przepisów:

- art. 249 pkt. 2 Kodeksu Karnego z uwagi na to, że niektórzy pracownicy mediów publicznych podstępem przeszkadzali innym osobom (wyborcom) poprzez celowe wprowadzanie w błąd co do programów wyborczych, cech i kompetencji kandydatów na Prezydenta RP, za wyjątkiem A.S.D., w swobodnym wykonywaniu prawa do głosowania;

oraz że

- niektórzy pracownicy mediów publicznych podstępem przeszkadzali kandydatom na Prezydenta RP, z wyjątkiem A.S.D., w swobodnym wykonywaniu kandydowania, utrudniając im agitację wyborczą, poprzez wprowadzanie innych osób w błąd co do ich programów wyborczych, cech i kompetencji w celu przeszkadzania w podjęciu swobodnej decyzji

co do głosowania; a w konsekwencji

- art. 127 ust. 1 Konstytucji oraz art. 287 Kodeksu wyborczego, które przewidują, iż Prezydent Rzeczypospolitej jest wybierany przez Naród w wyborach powszechnych, równych, bezpośrednich i w głosowaniu tajnym, poprzez złamanie zasady równości,

przy czym naruszenia te miały wpływ na wynik wyborów, ponieważ pozbawiły wyborców dostępu do obiektywnej informacji o kandydatach na urząd prezydenta poprzez jednostronne, tendencyjne i zmanipulowane prezentowanie wiadomości o nich i proponowanych przez nich programach wyborczych, uniemożliwiając im tym samym podjęcie swobodnej i poinformowanej decyzji wyborczej”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP na zasadach określonych w ustawie. W przypadku wyborów, których dotyczy protest, jest to u.wyb.2020. Ustawa ta określa zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta RP zarządzonych w czerwcu 2020 r., w związku z ogłoszonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanem epidemii. W zakresie

nieuregulowanym w tej ustawie, zgodnie z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu wyborczego.

Zasady te określono w art. 82 i art. 83 k.wyb. oraz – w odniesieniu do wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – w przepisach szczególnych art. 321-323 k.wyb.

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb., przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Na mocy art. 82 § 4 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania.

Wymagania formalne protestu określono w art. 321 k.wyb. Zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Zarzuty dotyczące sposobu prezentowania w mediach publicznych informacji na temat poszczególnych kandydatów nie mogą być w żadnym razie powiązane ze znamionami przestępstwa stypizowanego w art. 249 pkt 2 k.k. Audycje telewizyjne emitowane w okresie kampanii wyborczej nie mogą bowiem zakłócać, utrudniać bądź uniemożliwiać udziału w głosowaniu lub oddania głosu w dniu wyborów, czyli po zakończeniu kampanii wyborczej.

Zarzuty sformułowane w proteście, a rozwinięte w jego uzasadnieniu, sprowadzają się w istocie rzeczy do rozbudowanej i wielowątkowej krytyki działalności telewizji publicznej z punktu widzenia jej ustawowych zadań, wynikających przede wszystkim z art. 21 ust. 1 ustawy z 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. 2019, poz. 361). Ewentualne naruszenie przez telewizję publiczną w okresie przedwyborczym zasad obiektywizmu lub pluralizmu może podlegać ocenie w odpowiednim postępowaniu przed Krajową Radą

Radiofonii i Telewizji. Nie realizuje jednak – samo w sobie – znamion czynu określonego w art. 249 pkt 2 k.k.

Pozostałe uwagi, znajdujące się w uzasadnieniu protestu wyborczego prowadzą się do negatywnej oceny kampanii wyborczej przez Wnoszącego protest, jednak sposób jej prowadzenia oraz ocena osób w to zaangażowanych pozostaje poza podstawami z art. 82 § 1 pkt 1 i 2 k.wyb.

Z tych wszystkich powodów należało uznać, iż żaden z podniesionych zarzutów nie mógł uruchomić skutecznej merytorycznej kontroli wniesionego protestu wyborczego.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 3 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 orzekł jak w sentencji.